

Titulació	Tipus	Curs
2500260 Educació social	OB	4

Professor/a de contacte

Nom: Ricard Benito Perez

Correu electrònic: ricard.benito@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

El Treball Fi de Grau, com el seu nom indica, és la última de les assignatures que es cursen en relació al grau. Per aquesta raó, es recomana que es matriculi el curs que es cregui que s'acabarà el grau.

Per poder matricular el Treball de Fi de Grau, cal haver superat com a mínim dos terços del total de crèdits del pla d'estudis.

Objectius

El Treball de Fi de Grau (TFG) és un projecte orientat al desenvolupament d'una recerca de nivell bàsic o una innovació que es desenvolupi en el camp professional de l'àmbit de la titulació. En qualsevol dels casos, el TFG haurà de tenir tots els apartats propis d'un treball de recerca i haurà de servir perquè puguin emergir les competències i coneixements associats al grau d'Educació Social.

El TFG es realitza mitjançant una activitat majoritàriament autònoma, a partir d'una temàtica pactada amb el professorat que s'encarregarà de supervisar-ne la seva realització.

El document final TFG ha de ser diferent i individualitzat per a cada estudiant, per tant no es podran acceptar treballs que presentin cap apartat que sigui igual a la d'un altre treball presentat. Això, però, no impedeixi que els i les estudiants puguin compartir coneixements i fer part de la recerca conjuntament.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Contextualitzar l'acció socioeducativa en funció dels diferents paradigmes teòrics que han elaborat les ciències de l'educació i en funció del context socio-històric dels individus, grups i institucions.
- Conèixer i aplicar processos de recollida de la informació, anàlisi, tractament i valoració d'aquesta, per a la millora de la pròpia pràctica professional i la fonamentació de l'acció professional.
- Desenvolupar processos d'obtenció, registre, anàlisi i presa de decisions per a l'acció socioeducativa

- Dissenyar de manera articulada plans, programes, projectes, activitats i tasques en diversos contextos socioeducatius.
- Dominar els coneixements teòrics i aplicats de les diferents Ciències de l'Educació que li permetin desenvolupar la capacitat d'anàlisi i observació de la realitat social i educativa.
- Gestionar la informació relativa a l'àmbit professional per a la presa de decisions i l'elaboració d'informes.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Utilitzar informació i coneixement de les diferents fonts i contextos (informes, articles, etc.) propis de les ciències socials.

Resultats d'aprenentatge

1. Adquirir els principals referents conceptuals i epistemològics que conformen les principals teories de l'educació.
2. Analitzar críticament els principis, valors i procediments que regeixen l'exercici de la professió.
3. Analitzar de manera comprensiva i crítica els models d'investigació i valora la seva aportació en la millora de la professió.
4. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
5. Aproximació a la realitat educativa a través de l'aplicació de tècniques d'obtenció de dades primàries en accions educatives, descriure'ls etnogràficament i analitzar-los críticament.
6. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
7. Conèixer i dominar les diferents fonts del coneixement disciplinar.
8. Discernir les particularitats educatives d'entorns i subjectes segons diferents variables (cicle vital, sexe, grup social).
9. Dissenyar projectes i accions adaptades als contextos educatius i als destinataris de les mateixes.
10. Elaborar informes a partir dels resultats obtinguts.
11. Explicar el codi deontològic, explícit o implícit, de l'àmbit de coneixement propi.
12. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
13. Ponderar els riscos i les oportunitats de les propostes de millora tant pròpies com alienes.
14. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
15. Proposar noves maneres de mesurar l'èxit o el fracàs de la implementació de propostes o idees innovadores.
16. Realitzar propostes filosòfico-pedagògiques per a la millora de l'acció educativa.
17. Saber defensar o refutar l'adscripció o ús de paradigmes filosòfics i antropològics en funció d'interessos propis i objectes d'interès educatius.
18. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.
19. Valorar la correcció, adequació i acceptabilitat en produccions orals i escrites.

Continguts

El TFG ofereix un ampli ventall de temàtiques vinculades a les diferents àrees de coneixement de la titulació d'Educació Social.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Sessió Plenària	2	0,08	6, 3, 2, 10

Tipus: Supervisades

Tutories	6	0,24	1, 4, 5, 6, 3, 2, 9, 8, 17, 7, 16, 10
----------	---	------	---------------------------------------

---

Tipus: Autònomes

Treball autònom	142	5,68	1, 4, 5, 19, 6, 3, 2, 9, 8, 11, 12, 17, 7, 16, 10, 14, 15, 18, 13
-----------------	-----	------	---

L'aula virtual habilitada és la Plataforma del TFE (<https://tfe.uab.cat>), l'espai d'intercanvi d'informació entre l'equip de coordinació, la figura tutora i l'alumnat, a més de l'espai on cal lliurar les diferents evidències que es demanen al llarg del curs. És imprescindible, doncs, que l'alumnat consulti l'aula virtual periòdicament, així com l'adreça de correu electrònic associada a la mateixa, per garantir que rep totes les informacions necessàries per fer-ne un bon seguiment.

L'alumnat pot seleccionar la temàtica del TFG d'entre les disponibles per rigorós ordre d'expedient acadèmic, durant el període que s'estableix a l'inici de curs.

La metodologia del treball es divideix en sessions de supervisió, de treball autònom i d'activitats d'avaluació. L'activitat supervisada conté dos formats diferents de seminaris que tant poden ser en grup com individuals: els seminaris obligatoris i els seminaris d'ampliació. S'estableixen 4 seminaris obligatoris repartits en les diferents fases del procés. El primer seminari obligatori es recomana que sigui grupal. Els seminaris obligatoris són presencials. Només l'alumnat que estigui en programes de mobilitat pot realitzar tots els seminaris online. L'alumnat podrà sol·licitar també fins a 4 hores més de seminaris d'ampliació, que es pactaran entre l'alumnat i la figura tutora. Considerant el caràcter autònom del treball, no es podran realitzar més de 4 hores de seminaris d'ampliació sense una justificació d'atenció a la diversitat.

L'elaboració del TFG es planteja com un procés continuat amb 3 fases diferents: una d'inici en la que s'especifica i es planteja el treball (amb una càrrega de treball aproximada per l'alumnat de 25 hores), una fase de desenvolupament (amb aproximadament 75 hores de càrrega), i una fase de finalització i tancament que comporta la presentació de l'informe (amb aproximadament 50 hores de càrrega).

El procés del TFG s'iniciarà amb una sessió plenària on s'explicaran els aspectes generals de l'elaboració del TFG.

Durant el procés cal fer:

- Un 1r seminari obligatori sobre el tema i la tipologia del treball i el procés i seguiment que acordarà la figura tutora i l'alumne/a. Aquest seminari serà convocat per la figura tutora una vegada s'hagin publicat definitivament les assignacions de temàtiques. Durant aquest seminari es recomana programar conjuntament la resta de seminaris obligatoris.
- Un 2n seminari obligatori sobre, com a mínim, dos dels primers apartats del guió. Aquest seminari es pot realitzar abans o després del 1r seguiment, segons les necessitats del treball. Cal que s'estableixi la data del segon seminari en la primera trobada entre figura tutora i alumne/a.
- Un 3r seminari obligatori sobre els avenços del projecte, coherent amb els apartats del guió i els acords establerts entre figura tutora i alumne/a. Aquest seminari cal realitzar-lo abans del 2n seguiment.
- Un 4t i darrer seminari obligatori sobre els avenços del projecte, on ja quedin treballats tots els apartats, abans del lliurament final (Informe final del TFG).

Els seminaris, amb una durada de fins a 90 minuts, estan pensats com espai de discussió, resolució de dubtes i propostes per avançar en el treball. És recomanable que l'alumnat presenti el document de treball prèviament al seminari amb els avenços i dubtes per a què la figura tutora pugui preparar la trobada. El temps total de dedicació al conjunt dels seminaris obligatoris no hauria de superar les 8h de docència i, en el cas dels seminaris d'ampliació, no hauria de superar les 4h addicionals.

Durant aquest procés l'alumnat ha de fer dos seguiments i un lliurament final (que es detallen en l'apartat d'Avaluació) obligatòriament en les dates establertes. Totes les entregues es faran per l'aula virtual habilitada és la Plataforma del TFE.

ORIENTACIÓ I TIPOLOGIA DEL TFG

L'alumnat pot triar entre dues tipologies diferents a l'hora d'enfocar i estructurar el TFG: l'opció professionalitzadora i l'opció investigadora (que pot ser de recerca de nivell bàsic sobre un tema o d'aprofundiment sobre un concepte teòric). Independentment de l'opció triada, pot consensuar amb la figura tutora entre presentar-lo en forma de memòria o en format d'article científic.

Tant si es fa en format memòria com en format article, ha de ser escrit en CATALÀ.

Tots els treballs han de presentar un apartat de referències (referenciades al text i citades segons la normativa APA). Per saber-ne més sobre com citar i elaborar la bibliografia consultar:

https://ddd.uab.cat/pub/guibib/113512/modelapa_a2021a.pdf

A) OPCIÓ PROFESSIONALITZADORA: Formulació d'un projecte d'intervenció / innovació en un context socioeducatiu particular. Aquesta modalitat de TFG permet considerar quatre tipologies de treballs:

- TFG d'intervenció. Consisteix en desenvolupar una proposta d'actuació educativa o socioeducativa en un context específic. Aquesta modalitat pot concretar-se en: a) l'estudi diagnòstic d'aquella realitat, b) el dissenyi implementació d'un projecte en un àmbit professional, c) l'avaluació d'un projecte ja existent (cal que el projecte estigui sent implementat). Aquesta modalitat ha de quedar clarament diferenciada a la proposta d'un pràcticum.
- TFG de creació i innovació. Consisteix en desenvolupar una proposta adreçada a la creació, elaboració, disseny de productes o serveis educatius i/o socioeducatius en un context específic.
- TFG d'emprenedoria. Consisteix en desenvolupar una proposta d'emprenedoria (tradicional o social) en l'àmbit educatiu i/o socioeducatiu.
- TFG d'Aprenentatge i Servei (ApS). Aquesta modalitat consisteix en la realització d'un treball d'aplicació real en una entitat i requerirà de la coordinació amb l'entitat per desenvolupar el projecte, sempre sota la supervisió del tutor/a acadèmic/a. Aquesta opció només admet TFG anuals (exclosos convocatòries de febrer).

En el cas de projectes de TFG que es contextualitzin en el mateix centre o institució on realitzin les pràctiques, podran beneficiar-se de l'anàlisi de context, i altres dades; però en CAP CAS es poden escriure ambdós informes amb el mateix contingut (ni parcial ni total). És a dir, la memòria de pràctiques i el TFG no pot ser igual en cap dels seus apartats. Això es considerarà auto plagiat, per tant, un suspès al TFG.

B) OPCIÓ D'INVESTIGACIÓ:

- TFG Proposta de recerca empírica. Consisteix en una proposta de treball d'anàlisi que inclourà un marc teòric, una hipòtesi de treball o objectius, una part empírica amb els seus resultats, discussió i conclusions. Aquesta modalitat hauria d'incloure metodologies i tècniques bàsiques d'investigació (recerca, selecció i utilització d'eines per captar informació així com anàlisi i interpretació de la informació).
- TFG Aprofundiment basada en revisió bibliogràfica sistemàtica. Consisteix en un estudi de fonamentació teòrica (assaig o monogràfic) que comporta una anàlisi teòrica, crítica o comparativa com a base per a una exposició o argumentació en profunditat sobre un tema. Aquesta modalitat ha d'incloure una revisió bibliogràfica àmplia sobre la temàtica a estudiar i una discussió explícita en relació als marcs teòrics i als coneixements disponibles

FORMAT DE L'INFORME FINAL O MEMÒRIA DEL TFG (3a. evidència d'avaluació)

Independentment de l'opció de TFG triada, la 3a evidència d'avaluació, i que es correspon amb l'Informe o Memòria final del TFG, es pot presentar en dos formats diferents:

1.- FORMAT MEMÒRIA

L'estudiant que presenti el TFG en aquest format haurà de seguir els següents aspectes formals de presentació:

- Extensió d'uns 70.000 caràcters amb espais (25/30 pàgines aproximadament). Apartat de referències bibliogràfiques i annexos a part, on s'inclourà informació complementària (no forma part del cos del treball).
- La portada ha d'incloure:
  - Universitat Autònoma de Barcelona
  - Nom de l'autor/a
  - Títol del TFG
  - Data i convocatòria de lliurament
  - Grau cursat
  - Nom i departament de la figura tutora
- Després de la portada, caldrà incloure:
  - Resum en català, castellà i anglès.
  - Agraïments (si s'escau).
  - Índex amb paginació.
  - Apartats i subapartats numerats.
  - Referències.
  - Annexos (si s'escau).

2.- FORMAT ARTICLE CIENTÍFIC

L'estudiant que triï presentar el TFG en aquest format haurà de seguir una política de presentació corresponent a una revista científica de l'àmbit educatiu amb revisió per parells, que seleccionaran conjuntament l'estudiant amb la figura tutora. Per fer-ho, es proposen les pautes genèriques següents:

- Extensió que defineixi la normativa de la revista seleccionada, sempre que no sigui inferior a 20.000 caràcters amb espais.
- Informació de capçalera, que ha d'incloure:
  - Universitat Autònoma de Barcelona
  - Nom de l'autor/a i correu electrònic
  - Títol del TFG
  - Data i convocatòria de lliurament
  - Grau cursat
  - Nom i departament de la figura tutora
- Després de la capçalera, caldrà incloure:
  - Resum en català i anglès.
  - Paraules clau (entre 4 i 6).
  - Apartats i subapartats de l'article.
  - Agraïments (si s'escau).
  - Referències.
  - Annexos (si s'escau).

En el cas que la figura tutora ho veiés factible, es pot animar a l'alumnat a publicar l'article en una revista. La figura tutora hauria, doncs, d'ajudar a l'estudiant en l'adaptació de l'article als criteris de rigor i presentació de la revista escollida. La propietat intel·lectual del TFG serà de la persona autora del treball. En el cas que es procedeixi a la seva divulgació es requerirà el consentiment tant de la persona autora com de la figura tutora, que haurà de constar com a coautor/a en segon terme.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Desenvolupament	35%	0	0	1, 5, 19, 6, 3, 9, 8, 17, 7, 16, 10
Informe final	50%	0	0	1, 5, 19, 6, 3, 2, 9, 8, 11, 17, 7, 16, 10, 14, 15, 18, 13
Plantejament del projecte	15%	0	0	1, 4, 6, 3, 9, 12, 7, 16

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única

L'avaluació del TFG es farà en base a 3 evidències d'avaluació:

- Seguiment 1 (inicial): *Plantejament del projecte. Avaluació qualitativa*. La 1a evidència de l'avaluació és el document on es planteja el projecte que es desenvoluparà en el TFG, entenent que és una proposta que anirà evolucionat al llarg del curs. Depenent de la modalitat de TFG que es realitzi, es consideraran els apartats a incloure d'entre els primers indicats al guió: Plantejament del problema o necessitat, objectius, contextualització, fonamentació teòrica, disseny/proposta/metodologia. En tot cas, cal que la figura tutora acordi amb l'alumnat els apartats concrets que tindrà el treball en base a les seves especificitats. A l'espai virtual es podrà trobar la rúbrica que es farà servir per a l'avaluació.
Entrega: 11 de novembre de 2024 (convocatòria febrer) / 13 de gener de 2025 (convocatòria juny i setembre)
- Seguiment 2 (intermedi): *Desenvolupament. Avaluació qualitativa*. En aquesta segona evidència de l'avaluació s'ha de lliurar el document on s'expliqui el desenvolupament del projecte a partir del que s'hagi plantejat en la primera evidència i tenint en compte les indicacions fetes en l'avaluació de l'evidència anterior així com en els seminaris. En aquest segon document, cal demostrar haver desenvolupat avenços en el treball corresponent als apartats del guió acordats per la figura tutora i l'alumnat. A l'espai virtual es podrà trobar la rúbrica que es farà servir per a l'avaluació.
Entrega: 9 de desembre de 2024 (convocatòria febrer) / 21 d'abril de 2025 (convocatòria juny i setembre)
- Lliurament final: *Informe Final (nota numèrica de 0 a 10)*. Aquesta 3a i última evidència és l'Informe o Memòria Final del TFG completa on s'han d'incloure tots els apartats del guió de TFG plantejat. A l'espai virtual es podrà trobar la rúbrica que es farà servir per a l'avaluació.
Entrega: 20 de gener de 2025 (convocatòria de febrer), 1 de juny de 2025 (convocatòria de juny) i 1 de setembre de 2025 (convocatòria de setembre).

Els seguiments i lliurament són obligatoris i no re-avaluables. S'ha de lliurar obligatòriament a través de l'espai virtual habilitat per la coordinació en els terminis establerts entre tutor/a i alumne/a. No es poden fer entregues un cop passada la data establerta.

Si l'alumne/a no entrega alguna de les evidències de plantejament o desenvolupament o la qualitat del treball és molt pobre tindrà una repercussió a la nota del lliurament final, en el criteri sobre seguiment del TFG que apareix en la rúbrica d'avaluació de lliurament.

Les retroaccions de la figura tutora, també s'han d'enviar a través d'aquest espai com a molt tard 15 dies després de la data de tancament del lliurament en la convocatòria ordinària. Pels dos primers seguiments es disposarà d'una rúbrica d'avaluació qualitativa amb els criteris definits. Per l'avaluació final es disposarà d'una rúbrica per cada tipologia de TFG, d'on resultarà una nota numèrica de 0 a 10. La figura tutora haurà d'incloure comentaris de feedback a tots 3 lliuraments. Tant les característiques dels documents com les rúbriques d'avaluació dels mateixos es publicaran a l'espai virtual.

Existeixen tres supòsits que impliquen suspendre automàticament el TFG:

1. Una manca de domini de la competència comunicativa: si el treball inclou una gran quantitat de faltes ortogràfiques i sintàctiques, una redacció molt deficient o intel·ligible, la figura tutora pot suspendre directament el treball.
2. Un plagui superior al 20%: encara que l'alumnat pugui treballar una mateixa temàtica, el document d'informe final ha de ser inèdit i completament individual. En aquest cas, a més, es valorarà l'execució d'altres mesures com l'obertura d'un expedient disciplinari.

3. Un ús fraudulent de la Intel·ligència Artificial: qualsevol utilització irresponsable (inclusió de cites i documentació errònia o no verificada) serà motiu de penalització, i els usos contraris als principis ètics de la Universitat (manipulació d'imatges amb finalitats fraudulent, generació de dades fictícies presentades com a dades reals) implicarà suspendre el TFG. En aquest cas, també es valorarà l'execució d'altres mesures com l'obertura d'un expedient disciplinari.

Per poder presentar el treball en la convocatòria de setembre cal que l'alumnat sol·liciti el canvi de convocatòria a Gestió Acadèmica en el període establert. En cas contrari, la nota que apareixerà a la convocatòria de juny serà un NO Avaluable i no hi haurà convocatòria de setembre.

TRIBUNALS D'EXCEL·LENT / MATRÍCULA D'HONOR

Els tribunals es realitzaran:

- Convocatòria de febrer: al llarg de la setmana del 10 al 14 de febrer de 2025.
- Convocatòria de juny: al llarg de la setmana del 23 al 27 de juny de 2025.
- Convocatòria de setembre: 5 de setembre de 2025 (abans de les 14h).

L'horari general dels tribunals serà de 9:00 a 14:00 hores. Un cop es concreti l'alumnat que es presenta a cadascuna de les convocatòries (febrer, juny, setembre), la coordinació farà pública en els espais de comunicació (web de la Facultat i espai virtual) la relació de tribunals amb l'assignació de l'alumnat a cadascun d'aquests.

En relació a l'acte de defensa:

- Cada estudiant disposa de 10 minuts per a fer la presentació/explicació del seu treball.
- La presentació es pot acompanyar d'elements visuals (ppt, canva, genially, prezi, etc..)
- El tribunal disposarà de 10 minuts per a fer preguntes que consideri pertinents.
- L'estudiant disposarà de 5 minuts per a respondre les preguntes que se li hagin formulat.
- Atès que les defenses són públiques, a més a més del tribunal i dels estudiants convocats, hi podran assistir com a públic familiars, amigats, estudiants o altre professorat que ho desigi, sempre que respectin els horaris i procediments de la defensa del TFG.
- No es podrà enregistrar l'acte de presentació.
- En cas que no es respectin els horaris i procediments, el president del tribunal pot demanar als assistents que abandonin la sala.
- Els estudiants estan obligats a assistir, presencialment, a tot l'acte de presentació de TFG del tribunal que tinguin assignat.

Bibliografia

La bibliografia dependrà del tema que es vulgui desenvolupar, la figura tutora orientarà amb bibliografia més específica. A nivell general es recomana:

Blanch, S., Pérez, E., i Silvente, J. (2018). *Com citar i referenciar en els textos acadèmics. Compilació basada en la normativa APA*. Recuperat de https://ddd.uab.cat/pub/recdoc/2016/145881/citrefapa_a2016.pdf

Caro, M.T. (2015). [Guía de trabajos fin de grado en educación](#). Madrid: Pirámide.

Ferrer, V., Carmona, M., i Soria, V. (Eds.) (2012). *El trabajo de fin de grado. Guía para estudiantes, docentes y agentes colaboradoras*. Madrid: McGraw-Hill.

Quivy, R., i Van Carnpenhoudt, L. (2005). *Manual de investigación en ciencias sociales*. Mexico DF: Limusa.

Mercader Rubio, I., Gutiérrez Ángel, N., & Pérez Esteban, M.D. (2023). *Guía práctica para la elaboración de un trabajo fin de estudios (TFG y TFM) en el ámbito de la educación y la psicología*. Edeal.

Sánchez, A., Olmos Rueda, P., Torrado Fonseca, M., i García López, J. (2016). Trabajos de fin de Grado y Postgrado. Madrid: ALJIBE

Sancho, J. (2014). [Com escriure i presentar el millor treball acadèmic: guia pràctica per a estudiants i professors](#). Vic: Eumo.

Villar, J.J. (2010). *Cómo hacer un trabajo final de carrera para los estudios de grado: notas para estructurar de manera práctica el trabajo final de carrera y plan de marketing para los estudios de grado*. Barcelona: Astro Uno.

Es pot consultar també el DDD on es publiquen els TFG de MH del grau.

Programari

CAP PROGRAMARI ESPECÍFIC

Llista d'idiomes

La informació sobre els idiomes d'impartició de la docència es pot consultar a la part de CONTINGUTS de la guia.